

“Använda landskap” kallar några studenter vid Konsthögskolan i Umeå sin utställning i lilla galleriet på Konstens Hus. Utgångspunkten är som namnet antyder, landskapet, men man har närmast sig det på många olika sätt. Som brukligt är bland dagens konststuderande har man till övervägande delen redovisat sina intryck genom mer eller mindre väl genomförda installationer. Ett exempel på det förstnämnda är den lilla tänkvärda boken “Vildmark” av Katarina Pirak Sikku, ett annat är bildsviten “Starlet och det okända” av Evelin Gustavsson. Pirak diskuterar i sin lilla teckningsbok begreppen ödemark och kulturlandskap på ett eftertänksamt och insiktsfullt sätt. Med tunna pennteckningar som fond ställer hon upp frågor som vänder på perspektiven. Hon illustrerar på ett tydligt sätt den urbana världens syn på landskapet och dess exploateringspotential ställd mot glesbygdsbonds syn på samma landskap. Samma tematik tangeras i Evelina Gustavssons bilder. Hon monterar tecknade serietjejer ur serietidningen Starlet mot en fotograferad fond av vild natur. De ofta dråpliga mötena mellan de tuschade teckningarna och fotots realism skapar polariseringar som tydligt illustrerar nutidens fjärmande från den natur vi härstammar från och som vi för inte så länge sedan levde mitt i.

Begreppet illustration är också ett nyckelbegrepp genomgående för hela utställningen. Det är som om man överlag vinnlagt sig om att åskådligöra redan tänkta tankar om landskapet i stället för att tänka ut nya. Detta kan komma sig av installationsformen som är mer präglad av en intellektuell process än en emotionell. Det är i och för sig inget fel med det men man får se upp med bildklichéerna och allmängodset som ofta låter sig ursäktas av den övergripande tanken. Det skall ju vara någon slags gestaltningsvinst med att välja ett specifikt konstuttryck. Då räcker inte bara med att låna ett formspråk ur konstskafferiet för att åstadkomma mer eller mindre övertydliga eller dunkelt tänkta tablåer, de måste även laddas med poesi. Då kan ett gott handlag, emotionell närvaro och genuin materialkänsla vara till hjälp. Ett faktum som den s.k. “samtidskonsten” lätt bortser ifrån.

Nina Svenssons installation “Får jag lov?” andas dock en humoristisk sommarpoetisk lätthet som tilltalar, åtminstone för stunden. De små näsduksinverternas spelar på en massmedial bildkonvention från 40-50talet som vi alla kan småle igenkännande åt. Men gör jag det mer än en gång...? Då tvingar Moa Krestensen mig till ett helt annat engagemang. Hon ger inga svar utan är lika förundrad som jag inför sitt verk med den långa titeln “Jag tror inte att jag skall förstå detta. Jag var samtidigt utanför och innanför drömmen om det oändligt stora och det oändligt lilla.”

Det är med den frågeställningen som med filosofen Chuang Tze:s dröm. Han drömde att han var en fjäril och när han vaknade visste han inte om han var en fjäril som drömde att han var Chuang tze eller om han var Chuang tze som drömt att han var en fjäril.

Det är bland annat det konst handlar om.

Bertil Sundstedt